

4. Автоматическая установка пожарной сигнализации. Пожарная безопасность. Энциклопедия. М.:ФГУ ВНИИПО, 2007 .
5. Система обнаружения пожара//Пожарная безопасность. Энциклопедия. М.:ФГУ ВНИИПО, 2007.
6. ГОСТ 51086-97. Датчики и преобразователи физических величин электронные. Термины и определения.

*Домнічев А. О., Клименко О. Ю.,
студенти кафедри охорони праці та цивільної безпеки,
наукові керівники Сахно С. І., Янова Л. О.,
кандидати техн. наук
Криворізький національний університет*

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ У ДЕРЖАВНІ НОРМАТИВНІ СТАНДАРТИ З БЕЗПЕКИ ПРАЦІ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Процес приведення національного законодавства з безпеки праці в будівельній галузі у відповідність до загальновідомих стандартів та норм міжнародного та європейського законодавства має враховуватись при виконанні робіт на техногенно небезпечних об'єктах. А саме проведення будь-якої процедури з гармонізації, адаптації, уніфікації, апроксимації або трансформації законодавства до діяльності на небезпечних за видами робіт будівельних підприємствах, повинно спиратись на діючі сучасні норми [1 - 4].

Відповідно до державного законодавства з безпеки праці - види діяльності, до яких здійснюється державне регулювання стосовно вимірювань та засобів вимірювальної техніки, належать такі види діяльності у будівельній галузі:

- забезпечення захисту життя та охорони здоров'я громадян;
- контроль стану навколишнього природного середовища;
- контроль безпеки умов праці;
- контроль безпеки дорожнього руху та технічного стану транспортних засобів;
- роботи, пов'язані з визначенням параметрів будівель, споруд і території забудови.

На даний момент в Україні діють такі міжгалузеві системи комплексу стандартів, що стосуються будівельної галузі:

- Система проектної документації на будівництво (СПДБ);
- Безпека у надзвичайних ситуаціях (БНС);
- Забезпечення зносостійкості виробів;
- Система стандартів безпеки праці (ССБП);
- Надійність у техніці.

Державні стандарти є тотожним перекладом міжнародних, європейських нормативних документів. Наприклад, стандарт EN 13187:1998 Thermal performance of buildings - Qualitative detection of thermal irregularities in building envelopes - Infrared method (Теплова ефективність будинків. Якісне виявлення теплових відмов в огорожувальних конструкціях. Інфрачервоний метод). Стандарт підготовлено Технічним комітетом CEN/TC 89 «Thermal performance of buildings and buildings components» (Теплові характеристики будівель і будівельних конструкцій), секретаріатом якого керує SIS (Шведський інститут стандартів). Припустимо двомовне видання державних стандартів: українською і англійською. Також можуть надаватися посилання на інші джерела, про що обов'язково є сповіщення у тексті. Наприклад: «Цей стандарт містить датовані і недатовані посилання, нормативні положення з інших публікацій. This standard incorporates by dated or undated reference, provisions from other publications». При перекладі стандартів з метою розширення інформації припустимо доповнювати національний стандарт

пояснювальними примітками тільки українською мовою безпосередньо по тексту перекладу. Наприклад: Національна примітка 1 - Вимоги до фахівців встановлено у ДСТУ Б В.2.6-101:2010 Конструкції будинків і споруд. Метод визначення опору теплопередачі огорожувальних конструкцій.

Відповідно до Закону України «Про стандартизацію» і Програми робіт з національної стандартизації, починаючи з 01.01.2016 р. на території України діють вперше введені національні стандарти (ДСТУ), що гармонізовані з міжнародними та європейськими нормативними документами (див. табл. 1). Позначення IDT –це ступінь відповідності, тобто ідентичність.

Таблиця 1 – Нововведені національні стандарти з безпеки праці у будівельній галузі, що гармонізовані з міжнародними та європейськими нормативними документами

Національний стандарт	Назва нормативного документу. Сфера застосування
ДСТУ EN 62110:2015	Рівні електричних та магнітних полів, створюваних енергетичними системами змінного струму. Вимірювальні процедури з урахуванням впливу на людину (EN 62110:2009; AC:2015, IDT)
ДСТУ EN 50550:2014/Зміна № 1:2015	Пристрої захисту від перенапруги промислової частоти для приладів побутової та аналогічної призначеності (EN 50550:2011/A1:2014, IDT)
ДСТУ ISO 13332:2015	Двигуни внутрішнього згоряння. Метод вимірювання вібрації високошвидкісних та середньошвидкісних двигунів внутрішнього згоряння на опорах двигуна (ISO 13332:2000, IDT)
ДСТУ ISO 13373-1:2015 ДСТУ ISO 13379-1:2015	Моніторинг і діагностика стану машин. Моніторинг вібраційного стану. Частина 1. Загальні методики (ISO 13373-1:2002, IDT) Інтерпретація даних і технічна діагностика. Частина 1, 2.

13379-2:2015 ДСТУ ISO 18434-1:2015	Загальні настанови (ISO 13379-1:2012, 13379-2:2015 IDT) Термографія. Частина 1. Загальні процедури (ISO 18434-1:2008, IDT)
ДСТУ ISO 16587:2015	Механічна вібрація та удар. Робочі параметри для моніторингу стану конструкцій (ISO 16587:2004, IDT)
ДСТУ: ISO 18436-1:2015 18436-2:2015 ISO 18436-3:2015 ISO 18436-4:2015 ISO 18436-6:2015 ISO 18436-7:2015 ISO 18436-8:2015	Моніторинг і діагностика стану машин. Вимоги до кваліфікації та сертифікації персоналу. Частина 1,2. Вимоги до органів сертифікації та процедури сертифікації (ISO 18436-1:2012, 18436-2:2014, IDT) Частина 3. Вимоги до органів із навчання та процедури навчання (ISO 18436-3:2015, IDT) Частина 4. Аналіз мастильних матеріалів у польових умовах (ISO 18436-4:2014, IDT) Частина 6. Акустична емісія (ISO 18436-6:2014, IDT) Частина 7. Термографія (ISO 18436-7:2014, IDT) Частина 8. Ультразвук (ISO 18436-8:2013, IDT)
ДСТУ ISO 18437-2:2015	Механічна вібрація та удар. Характеристика динамічних механічних властивостей в'язкопружних матеріалів. Частина 2. Резонансний метод (ISO 18437-2:2005, IDT)
ДСТУ ISO 18437-4:2015	Частина 4. Метод вимірювання динамічної жорсткості (ISO 18437-4:2008, IDT)

Процес стандартизації розвивається з урахуванням світового досвіду науково – технічних досягнень і впливає на виробничу та управлінську сфери діяльності. Своєчасна імплементація нормативних документів з метрології, стандартизації дозволяє оптимально вирішувати завдання шляхом гармонізованого використання норм, правил, вимог у будівельній галузі виробництва. Дотримання вимог з безпеки праці сприяють дотриманню належних безпечних умов життя і праці, збільшують працездатний вік робітників, забезпечують культуру безпеки праці і мають соціальний ефект.

Література:

1. Закон України «Про стандартизацію» № 2742-VIII від 06.06.2019 [Текст]. (Відомості Верховної Ради).

2. Наказ № 145 від 5.11.2015 р. «Про прийняття нормативних документів України, гармонізованих з міжнародними та європейськими нормативними документами, національних стандартів України, скасування нормативних документів України та міждержавних стандартів в Україні» із змінами від 4.12.2015 р. № 172, та від 16.12.2015 р. №191.

3. Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» станом від 22.06.2017 р. № 2119-VIII та № 1314-VII станом 02.08.2017 р. / Офіційний вісник України. – Офіц. вид. – К.: ДП «Українська правова інформація», 2014 р. – № 54. – С. 11. – (Нормативний документ Верховної Ради України).

4. Міжнародний стандарт ДСТУ ISO 9001:2015 «Система управління якістю. Вимоги»

Голота В. І. (нач. відділу, к.ф.-м.н.), Завада Л. М. (м.н.с.),

Кудін Д. В. (м.н.с.), Таран Г. В. (с.н.с., к.т.н.)

Національний науковий центр

«Харківський фізико-технічний інститут» НАН України

РОЗРОБКА КОМПЛЕКСНОЇ ДВОСТУПЕНЕВОЇ СИСТЕМИ ОЧИЩЕННЯ РІДКИХ СТОКІВ АЕС З ВИКОРИСТАННЯМ ПЛАЗМОХІМІЧНОЇ ОБРОБКИ ТА ЄМНІСНОЇ ДЕІОНІЗАЦІЇ ВОДИ

Значна кількість низькоактивних рідинних розчинів, що накопичується на об'єктах атомно-промислового комплексу, при утилізації відпрацьованого ядерного палива та у випадку техногенних катастроф на АЕС перероблюється за допомогою енергоємних технологій з використанням коштовних хімічних речовин, як то випарювання або зворотній осмос. Метою роботи є розробка